آغاز ایام عزای اباعبدالله الحسین(ع) را تسلیت می‌گوییم

فرهیختگان

حسین سربازِ دین بود
عاقبت حق‌طلبی این بود

یکشنبه
۱۷ تیر ۱۴۰۳
اول محرم ۱۴۴۶
۷ جولای ۲۰۲۴

شماره
۴۱۷۹
۱۶ صفحه
۱۰۰۰۰ تومان

FARHIKHTEGANONLINE
FARHIKHTEGANDAILY.COM

رهبر انقلاب از نامزدهای انتخابات و هواداران‌شان مطالبه کردند

هنجارهای رفاقتی جایگزین رفتارهای رقابتی شود

۲

آیت‌الله خامنه‌ای با مسعود پزشکیان و سعید جلیلی دیدار کرده‌اند

جامعه‌شناسی ۱۵ تیر؛ سبد رای پزشکیان و جلیلی چطور شکل گرفت؟

انتخابات آرای سلبی

۷

درباره اظهارنظرهای تند که کمکی به رئیس جمهور جدید نمی‌کند

فرمان را از دست رادیکال‌ها بگیرید

یادداشت

محمد رضایتی
عضو شورای سردبیری

انتخابات ریاست جمهوری چهاردهم بالاخره پس از دو مرحله فرد پیروز خود را شناخت و درنهایت مسعود پزشکیان را راهی خیابان پاستور کرد. اما این انتخابات آنقدر فراز و فرود داشته که نمی‌توان نقطه پایانش را همزمان با صبح روز شنبه ۱۶ تیر و با اعلام نهایی نتایج رسمی گذاشت. شگفتانه‌های انتخابات چهاردهم چه بود؟

۱- پزشکیان رئیس جمهور شد اما در فرآیندی که پیش‌بینی تحولات آن تا بامداد روز شنبه برای ناظران با اصل عدم قطعیت همراه بود. از طرفی تنها مستمسک اظهارنظر علمی درباره انتخابات یعنی نظرسنجی‌ها ناکارآمد ظاهر و در هر دو مرحله با خطا درباره میزان مشارکت به محل تردید تبدیل شد و از طرف دیگر محل نزاع انتخابات از طریق «نه به دیگری» صورت‌بندی شد. هر کدام از کاندیداها با ایده حکمرانی مشخصی وارد کارزار انتخابات نشده بودند که بشود آرای ایجابی و سلبی‌شان را تحلیل کرد. در عوض یکی با تابلوی نه به دولت سوم روحانی و دیگری با تابلوی نه به افزایش محدودیت‌های اجتماعی به جذب رای خود تلاش می‌کردند.

۲- آنچه در نتیجه هم ظاهر شد یک پیروزی قاطع نبود. فاصله کاندیدای پیروز با رقیب خود یک رای ۲ میلیون و هشتصدهزارتایی است و این رقابت نفس‌گیر در حالی به پایان رسید که رئیس جمهور منتخب، آلترناتیوی با رای ۱۳ میلیونی دارد و می‌داند او سایه به سایه دنبالش خواهد کرد. معنای دیگر این فاصله کم پیروزی، زنگ هشداری است که البته پیش‌تر هم صدایش بلند شده بود اما برخی یا نخواستند بشنوند یا خود را به نشنیدن زدند؛ زنگ هشدار تکثر!

این زنگ هشدار در جامعه ایرانی یک‌بار با فرکانس بالا در پاییز ۱۴۰۱ به صدا درآمد و حالا به وضوح در ترکیب رای دو کاندیدای انتخابات نمایان شده است و در این شرایط شاید نسخه «انسجام» و تاکید بر امر ملی از اوجب واجبات باشد. اهمیت این موضوع را می‌توان در پیام رهبر انقلاب اسلامی پیرامون انتخابات ریاست جمهوری به وضوح دید، در جایی که ایشان «همگان را به همکاری و نیک‌اندیشی برای پیشرفت و عزت روزافزون کشور» توصیه می‌کنند: «رفتارهای رقابتی دوران انتخابات به هنجارهای رفاقتی تبدیل شود.»

۳- پس از انتشار نتایج رسمی، هم مسعود پزشکیان و هم رقبای او کنش انتخاباتی معقولی داشتند. رقبا به نامزد پیروز تبریک گفتند و اعلام آمادگی کردند تا از هرگونه کمکی دریغ نکنند. این یک سوی ماجرا بود اما سمت دیگر، کنش سیاسی اطرافیان نامزدهای پیروز و مغلوب است. شکی نیست که در فضای هیجانی پس از اعلام شکست و پیروزی در انتخابات، برخی هواداران کاندیداها، به صورت احساسی موضع‌گیری کنند، از جبهه خودی گلایه کنند یا حتی با متلک‌گویی سیاسی برای رقیب خودکری خوانی کنند اما هیچ‌کس حق ندارد آرای عمومی را تحقیر و برآیند رای مردم را تمسخر کند. متاسفانه بهانه نگارش این یادداشت از همین قبیل مواضع است؛ مواضعی که رای دهندگان به مسعود پزشکیان را «جامعه نابالغ و کودک‌صفت نادان» می‌داند و در سوی دیگر رای دهندگان به سعید جلیلی را «مغزهای کوچک زنگ‌زده». روز گذشته و همزمان با اعلام نتایج انتخابات و پیروزی مسعود پزشکیان، مهدی جمشیدی چهره نزدیک به ستاد سعید جلیلی و صادق الحسینی چهره نزدیک به ستاد مسعود پزشکیان یکی در ایتا و دیگری در استوری اینستاگرام مواضع عجیبی اتخاذ کردند. صادق الحسینی با ابراز خوشحالی از پیروزی پزشکیان جمله‌ای نوشت که بوی ناخوش تحقیر آرای مردمی را داشت. او با تحقیر ۱۳ میلیون رای دهنده به سعید جلیلی نوشت: «دل بزرگ شکسته بر مغز کوچک زنگ‌زده پیروز است.»

از سوی دیگر مهدی جمشیدی به جای آسیب‌شناسی دلایل شکست کمپین انتخاباتی جریان متبوع خود تیغ تیز نقدش را به سمت مردم گرفت و با اهانت به ۱۷ میلیون رای دهنده به کاندیدای پیروز، در جملاتی عجیب نوشت: «جامعه ایران خامی و ندانم‌کاری خویش را عیان کردند و نشان دادند که از نظر توان فهم و تحلیل سیاسی، در مرحله پیشا انتخاب قرار دارند.»

مهدی جمشیدی فراتر از جملات فوق با عباراتی مثل جامعه نابالغ، کودک‌صفت و نادان به مرثیه‌سرایی خود ادامه داده و می‌نویسد: «جامعه نابالغ و کودک‌صفت که گرفتار تلاطم‌هاست. این ۱۷ میلیون نفر، هزینه گزاف نادانی سیاسی خویش را بر بخش دیگر جامعه تحمیل کردند. فقط نادان می‌تواند به نادان دیگر، رای بدهد. این نوع مردم‌سالاری، شایسته کودک‌صفتان بی‌بهره از تعقل است.»

ما از بازنشر این جملات شرمساریم اما ظاهرا برخی اطرافیان کاندیداها نمی‌خواهند قبول کنند که انتخابات پایان یافته است. نمی‌خواهند بپذیرند که در جامعه‌ای با درجه تکثر بالا نباید در آتش اختلافات دمید و لاجرم باید سراغ انسجام ملی رفت. آیا آقایان تصوری از ۳۰ میلیون رای دهنده دارند؟ آیا آنها را مردم می‌پندارند یا صرفا ابزاری برای کسب قدرت؟ آیا نمی‌دانند ارزش این حدود ۵۰ درصدی که پای کار انتخابات آمد تا نظرش را از طریق صندوق رای بروز دهد لایق عبارات نادان و کوچک‌مغز نیست؟ آیا اساسا به تصویری که مخاطبان از گفتار آنها می‌بینند فکر می‌کنند؟ آیا اساسا فکر می‌کنند؟ آقایان حداقل شما فرمان را از دست رادیکال‌ها بگیرید و با دست فرمان آنها طی طریق نکنید.

جدال نظرسنجی‌ها ادامه داشت

افکارسنجی دانشگاه آزاد در دور دوم چقدر دقیق بود؟

۳

چرا دولت پزشکیان به یک چهره ایده‌مند و ژنرال نیاز دارد؟

آدرس صحیح معاون اول

۱۶

چرا دولت پزشکیان وزیری از جنس فرهنگ می‌خواهد؟

از در پشتی وارد ارشاد نشوند

۱۲ و ۱۳